

B.

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

21. října 2010*

Ve věci C-306/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 35 EU, podaná rozhodnutím Cour constitutionnelle (Belgie) ze dne 24. července 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 31. července 2009, v řízení, jehož předmětem je výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného na

I. B.,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann, L. Bay Larsen (zpravodaj),
C. Toader a M. Berger, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,
vedoucí soudní kanceláře: M.-A. Gaudissart, vedoucí oddělení,

* Jednací jazyk: francouzština.

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. května 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za I. B. P. Hugetem, avocat,
- za belgickou vládu T. Maternem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J. Bourtembourgem a F. Belleflammem, avocats,
- za německou vládu J. Möllerem a J. Kemper, jako zmocněnci,
- za rakouskou vládu E. Riedlem, jako zmocněncem,
- za polskou vládu M. Dowgielewiczem, jako zmocněncem,
- za švédskou vládu A. Falk a C. Meyer-Seitz, jako zmocněnkyněmi,

- za vládu Spojeného království I. Rao, jako zmocněnkyní,
- za Radu Evropské unie O. Petersenem a I. Gurovem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi R. Troostersem a S. Grünheid, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. července 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 3, čl. 4 bodu 6 a čl. 5 bodů 1 a 3 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), jakož i platnosti uvedeného čl. 4 bodu 6 a čl. 5 bodu 3.
- 2 Tato žádost byla předložena tribunal de première instance de Nivelles (Belgie) v rámci řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, který vydal dne 13. prosince 2007

Tribunalul București (soud prvního stupně v Bukurešti) (Rumunsko) (dále jen rovněž „rumunský vystavující justiční orgán“) na I. B., rumunského státního příslušníka s trvalým bydlištěm v Belgii, za účelem výkonu trestu odnětí svobody na dobu čtyř let uloženého soudním rozhodnutím vyneseným v nepřítomnosti.

Právní rámec

Právo Unie

- 3 Z informace o datu vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zveřejněné v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 1. května 1999 (Úř. věst. L 114, s. 56) vyplývá, že Belgické království učinilo prohlášení podle čl. 35 odst. 2 EU, kterým uznalo pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách za podmínek stanovených v čl. 35 odst. 3 písm. b) EU.
- 4 Podle čl. 10 odst. 1 protokolu č. 36 o přechodných ustanoveních, připojeného ke Smlouvě o FEU platí, že pravomoci Soudního dvora podle hlavy VI Smlouvy o EU, pokud jde o akty Unie, které byly přijaty před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, zůstávají stejné, a to i v případě, že byly uznány podle čl. 35 odst. 2 EU.

Rámcové rozhodnutí 2002/584

- 5 První, pátý, desátý a dvanáctý bod odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí takto:

„(1) Podle závěrů ze zasedání Evropské rady v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 [...], by měl být mezi členskými státy zrušen formální postup vydávání osob, které se po vynesení pravomocného rozsudku vyhýbají spravedlnosti, a měly by se urychlit postupy vydávání osob, které jsou podezřelé ze spáchání trestného činu.

[...]

(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

[...]

- (10) Mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy. Jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajících porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 [EU] některým členským státem v případě, že toto porušování Rada zjistila podle čl. 7 odst. 1 [EU] s důsledky stanovenými v čl. 7 odst. 2.

[...]

- (12) Toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 [EU], které jsou vyjádřeny i v Listině základních práv Evropské unie, zejména v kapitole IV [VI] uvedené listiny. [...]

[...]“

6 Článek 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 uvádí:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 [EU].“

- 7 Článek 2 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Oblast působnosti evropského zatýkacího rozkazu“, ve svém odstavci 1 stanoví:

„Evropský zatýkací rozkaz lze vydat v případech jednání, které lze podle práva vystavujícího členského státu potrestat [...], nebo byl-li již rozsudkem uložen trest nebo nařízeno ochranné opatření, v případě trestu nebo ochranného opatření v délce nejmeně čtyř měsíců.“

- 8 Článek 3 uvedeného rámcového rozhodnutí vyjmenovává tři „[d]ůvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu“.

- 9 Článek 4 téhož rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu“, uvádí tyto důvody v sedmi bodech. Bod 6 tohoto článku v tomto ohledu stanoví:

„Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu:

[...]

6) byl-li evropský zatýkácí rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, vyžádaná osoba se zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody v souladu se svým vnitrostátním právem.“

10 Článek 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, s názvem „Záruky, které musí v určitých případech poskytnout vystavující členský stát“, zní takto:

„Výkon evropského zatýkácího rozkazu vykonávajícím justičním orgánem může podle práva vykonávajícího členského státu podléhat těmto podmínkám:

1) byl-li evropský zatýkácí rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, které byly uloženy rozhodnutím vyneseným v nepřítomnosti, a nebyla-li dotyčná osoba předvolána osobně nebo jinak informována o dnu a místě jednání, které vedlo k rozhodnutí vynesenému v nepřítomnosti, může být předání podmíněno tím, že vystavující justiční orgán poskytne přiměřenou záruku, že osoba, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, bude mít možnost požádat ve vystavujícím členském státě o obnovu řízení a být přítomna soudnímu jednání;

[...]

3) je-li osoba, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz za účelem trestního stíhání, státním příslušníkem vykonávajícího členského státu nebo zde má trvalé bydliště, může být předání podmíněno tím, že osoba bude po vyslechnutí vrácena do vykonávajícího členského státu, aby zde vykonala trest odnětí svobody nebo

ochranné opatření spojené s odnětím osobní svobody uložené ve vystavujícím členském státě.“

- 11 Článek 8 tohoto rámcového rozhodnutí, nazvaný „Obsah a forma evropského zatýkácího rozkazu“, stanoví:

„1. Evropský zatýkácí rozkaz obsahuje v souladu s formulářem uvedeným v příloze tyto údaje:

[...]

- c) údaj o tom, zda existuje vykonatelný rozsudek, zatýkácí rozkaz nebo jiné vykonatelné soudní rozhodnutí se stejným účinkem v oblasti působnosti článků 1 a 2;

[...]

- f) uložený trest, existuje-li pravomocný rozsudek, nebo stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle práva vystavujícího členského státu;

[...]“

12 Článek 15 odst. 2 uvedeného rámcového rozhodnutí stanoví:

„Považuje-li vykonávající justiční orgán informace, které mu sdělil vystavující členský stát, za nedostatečné pro to, aby mohl rozhodnout o předání, požádá o neprodlené poskytnutí potřebných doplňujících informací, zejména s ohledem na články 3 až 5 a článek 8 [...]“

13 Článek 32 rámcového rozhodnutí 2002/584 stanoví:

„Žádosti o vydání obdržené před 1. lednem 2004 se nadále řídí stávajícími nástroji týkajícími se vydávání. Žádosti obdržené po tomto dni se řídí pravidly, která přijmou členské státy k provedení tohoto rámcového rozhodnutí. Členský stát však může při přijetí tohoto rámcového rozhodnutí Radou učinit prohlášení, že jako vykonávající členský stát bude nadále vyřizovat žádosti v souvislosti s jednáním spáchaným přede dnem, který stanoví, v souladu s režimem vydávání platným před 1. lednem 2004. Dotýčným dnem může být nejpozději 7. srpen 2002. Uvedené prohlášení bude zveřejněno v Úředním věstníku [Evropských společenství]. Prohlášení lze kdykoli odvolat.“

Rámcové rozhodnutí 2009/299/SVV

14 Rámcové rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, kterým se mění rámcová rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a kterým se posilují procesní práva osob a podporuje uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí na rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se dotýčná osoba nezúčastnila osobně (Úř. věst. L 81, s. 24), které má být podle svého čl. 8 odst. 1 členskými státy provedeno nejpozději dne 28. března 2011,

zrušilo čl. 5 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 a vložilo do tohoto rámcového rozhodnutí nový článek 4a.

- ¹⁵ Uvedený článek 4a, nadepsaný „Rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se dotýčná osoba nezúčastnila osobně“, se však použije na uznávání a výkon rozhodnutí vydaných v soudním jednání, jehož se dotýčná osoba nezúčastnila osobně až od 28. března 2011.

Vnitrostátní právo

Belgické právní předpisy

- ¹⁶ Zákon ze dne 19. prosince 2003 o evropském zatýkacím rozkazu (*Moniteur belge* ze dne 22. prosince 2003, s. 60075, dále jen „zákon o evropském zatýkacím rozkazu“) provádí do vnitrostátního práva rámcové rozhodnutí 2002/584.
- ¹⁷ Pokud jde zaprvé o důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu, článek 4 tohoto zákona stanoví:

„Výkon evropského zatýkacího rozkazu bude odmítnut v těchto případech:

[...]

5° existují-li vážné důvody domnívat se, že výkon evropského zatýkacího rozkazu by měl za následek porušení základních práv dotčené osoby, která jsou zakotvena článkem 6 [EU].“

18 Pokud jde zadrhé o důvody, pro které je možné výkon evropského zatýkacího rozkazu odmítnout, článek 6 tohoto zákona uvádí:

„Výkon lze odmítnout v těchto případech:

[...]

4° byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu nebo ochranného opatření, má-li dotčená osoba belgickou státní příslušnost nebo trvalé bydliště v Belgii a příslušné belgické orgány se zaváží provést výkon tohoto trestu nebo ochranného opatření v souladu s belgickým právem;

[...]“

19 Co se týče konkrétního provádění rozhodnutí přijatého na základě čl. 6 bodu 4 zákona o evropském zatýkacím rozkazu, čl. 18 odst. 2 zákona ze dne 23. května 1990 o mezistátním předávání odsouzených osob, o předávání podmíněně odsouzených osob nebo osob podmíněně propuštěných na svobodu a přenosu dozoru nad těmito osobami, jakož i o převzetí a přenosu výkonu trestů odnětí svobody a opatření spojených s odnětím osobní svobody (*Moniteur belge* ze dne 20. července 1990, s. 14304), ve

znění zákona ze dne 26. května 2005 (*Moniteur belge* ze dne 10. června 2005, s. 26718, dále jen „zákon o předávání“), stanoví:

„V případě soudního rozhodnutí přijatého na základě čl. 6 bodu 4 zákona [...] o evropském zatýkacím rozkazu dochází k převzetí výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody uvedeného v daném soudním rozhodnutí. Trest nebo ochranné opatření spojené s odnětím osobní svobody jsou vykonávány v souladu s ustanoveními tohoto zákona.“

- 20 Článek 18 zákona o předávání, který je obsažen v kapitole VI tohoto zákona, s nadpisem „O výkonu trestů odnětí svobody a ochranných opatření spojených s odnětím osobní svobody uložených v zahraničí v Belgii“, musí být vykládán s přihlédnutím k článku 25 tohoto zákona, který stanoví:

„Ustanovení kapitol V a VI se nepoužijí na odsuzující rozhodnutí v trestním řízení vynesená v nepřítomnosti, s výjimkou případů uvedených v čl. 18 odst. 2, jedná-li se o odsuzující rozhodnutí v nepřítomnosti, které nabylo právní moci.“

- 21 Pokud jde o zatřetí o záruky, které musí vystavující členský stát dodržet, články 7 a 8 zákona o evropském zatýkacím rozkazu provádí body 1 a 3 článku 5 rámcového rozhodnutí 2002/584. Článek 7 tohoto zákona stanoví, pokud jde o výkon trestu uloženého rozhodnutím vyneseným v nepřítomnosti, následující:

„Byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, které byly uloženy rozhodnutím vyneseným v nepřítomnosti, a nebyla-li dotyčná osoba předvolána osobně nebo jinak informována o dni a místu jednání, které vedlo k rozhodnutí vynesenému v nepřítomnosti, může být předání podmíněno tím, že vystavující justiční orgán poskytne přiměřenou záruku, že osoba,

na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, bude mít možnost požádat ve vystavujícím státě o obnovu řízení a být přítomna soudnímu jednání.

Za přiměřenou záruku ve smyslu prvního pododstavce se považují ustanovení v právu vystavujícího státu, která upravují opravný prostředek a uvedení podmínek využití tohoto opravného prostředku, ze kterých vyplývá, že jej bude moci osoba skutečně využít.“

22 Článek 8 zákona o evropském zatýkáčím rozkazu stanoví:

„Má-li osoba, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz za účelem trestního stíhání, belgickou státní příslušnost nebo trvalé bydliště v Belgii, lze předání podmínit tím, že tato osoba bude poté, co byla odsouzena, vrácena do Belgie, aby zde vykonala trest nebo ochranné opatření, které jí byly uloženy ve vystavujícím státě.“

Rumunské právní předpisy

23 Článek 522a rumunského trestního řádu stanoví:

„Obnova řízení u osob souzených v nepřítomnosti v případě vydávání.

V případě žádosti o vydání osoby souzené a odsouzené v nepřítomnosti, může být věc na žádost odsouzené osoby předložena soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni.

Ustanovení článků 405 až 408 se použijí obdobně.“

24 Článek 405 uvedeného trestního řádu stanoví:

„Na přezkum věci poté, co byla obnova povolena, se použijí procesní pravidla upravující řízení v prvním stupni.

Soud může znovu provést důkazy předložené v rámci původního řízení nebo v rámci řízení o povolení obnovy, považuje-li to za nezbytné.“

Původní řízení a předběžné otázky

25 Rozsudkem ze dne 16. června 2000 odsoudil Tribunalul București I. B. k trestu odnětí svobody na dobu čtyř let za spáchání trestného činu obchodování s jadernými a radioaktivními látkami. Tento rozsudek byl potvrzen rozsudkem ze dne 3. dubna 2001 Curtea de apel București (odvolací soud v Bukurešti).

- ²⁶ Oba tyto soudy rozhodly, že I. B. může vykonat svůj trest uložený a potvrzený v kontradiktorním řízení v místě výkonu své práce namísto v režimu trestu odnětí svobody.
- ²⁷ Rozhodnutím ze dne 15. ledna 2002 Curtea Supremă de Justiție (nejvyšší soud) (Rumunsko), který podle předkládajícího soudu rozhodoval v nepřítomnosti, aniž byl I. B. osobně informován o dnu a místě jednání, zrušil dříve vydaná rozhodnutí v části, v níž povolovala I. B. výkon trestu odnětí svobody na dobu čtyř let v místě výkonu jeho práce, a uložil, aby byl tento trest odnětí svobody vykonán v režimu trestu odnětí svobody.
- ²⁸ V průběhu února 2002 se I. B. rozhodl uprchnout do Belgie poté, co byl podle své výpovědi obětí vážných porušení práva na spravedlivý proces. Jeho manželka a jejich dvě děti se k němu postupně od října 2002 připojily.
- ²⁹ Dne 11. prosince 2007 byl I. B. zadržen v Belgii na základě záznamu vloženého dne 10. února 2006 rumunskými orgány do Schengenského informačního systému (SIS) za účelem jeho zatčení a předání uvedeným orgánům v rámci výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen.
- ³⁰ Procureur du Roi (státní zástupce), který měl za to, že se uvedený záznam rovná evropskému zatýkácímu rozkazu, se obrátil na vyšetřujícího soudce, který usnesením ze dne 12. prosince 2007 rozhodl o ponechání I. B. podmíněně na svobodě do doby, než bude vydáno konečné rozhodnutí o jeho předání.

- 31 Dne 13. prosince 2007 vydal Tribunalul București na I. B. evropský zatýkácí rozkaz za účelem výkonu trestu odnětí svobody na dobu čtyř let, který mu byl uložen v Rumunsku.
- 32 Dne 19. prosince 2007 podal I. B. u Cizineckého úřadu žádost o přiznání postavení uprchlíka v Belgii.
- 33 Dne 29. února 2008 navrhl procureur du Roi soudu prvního stupně v Nivelles prohlásit zatýkácí rozkaz vydaný rumunským vystavujícím justičním orgánem za vykonatelný.
- 34 Dne 2. července 2008 byla zamítnuta žádost I. B. o přiznání postavení uprchlíka i žádost o podpůrnou ochranu. Toto zamítnutí, které bylo potvrzeno Conseil du contentieux des étrangers v březnu roku 2009, je v současné době předmětem řízení probíhajícího před Conseil d'État (Belgie).
- 35 Usnesením vydaným dne 22. července 2008 tribunal de première instance de Nivelles během ověřování podmínek, které musí splňovat evropský zatýkácí rozkaz, aby mohl být vykonán, rozhodl, že tento evropský zatýkácí rozkaz splňuje veškeré podmínky stanovené zákonem o evropském zatýkáčím rozkazu. Zvláště pak dospěl k závěru, že neexistuje vážný důvod se domnívat, že by výkon tohoto zatýkáčím rozkazu měl za následek porušení základních práv I. B.
- 36 V tomto ohledu tento soud podotýká, že evropský zatýkácí rozkaz dotčený v původním řízení se sice vztahuje na výkon soudního rozhodnutí vyneseno v nepřítomnosti, avšak rumunský vystavující justiční orgán poskytl přiměřenou záruku ve smyslu článku 7 zákona o evropském zatýkáčím rozkazu, jelikož uvedený zatýkácí rozkaz upřesňuje, že na základě článku 522a rumunského trestního řádu bude moci být věc

na žádost odsouzeného v nepřítomnosti opětovně předmětem soudního řízení v prvním stupni.

- 37 Tribunal de première instance de Nivelles konstatoval, že se I. B. nemůže dovolávat čl. 6 bodu 4 zákona o evropském zatýkacím rozkazu, který stanoví, že výkon evropského zatýkacího rozkazu lze odmítnout, byl-li vydán za účelem výkonu trestu, má-li dotyčná osoba trvalé bydliště v Belgii a příslušné orgány se zavážou provést výkon tohoto trestu v souladu s vnitrostátním právem.
- 38 Uvedený důvod odmítnutí se totiž podle výše uvedeného soudu vztahuje pouze na odsuzující rozhodnutí vynesená v nepřítomnosti, která nabyly právní moci, jak upřesňuje článek 25 zákona o předávání ve spojení s čl. 18 odst. 2 tohoto zákona. I. B. však má i nadále možnost požádat o nové řízení.
- 39 Krom toho uvedený soud poukazuje na to, že zatímco článek 8 zákona o evropském zatýkacím rozkazu stanoví, že předání osoby, která má trvalé bydliště v Belgii a na kterou se vztahuje zatýkací rozkaz vydaný za účelem trestního stíhání, lze podmínit tím, že dotyčná osoba bude poté, co byla odsouzena, vrácena do Belgie, aby zde vykonala trest, který jí byl uložen ve vystavujícím členském státě, článek 7 tohoto zákona stanoví, že zatýkací rozkaz založený na rozsudku vyneseném v nepřítomnosti se považuje za zatýkací rozkaz vydaný za účelem výkonu trestu.
- 40 Vzhledem k tomu, že tento rozdíl v zacházení může vést k diskriminaci a s ohledem na okolnost, že I. B. má trvalé bydliště v Belgii ve smyslu uvedených právních předpisů, se tribunal de première instance de Nivelles, který vycházel z předpokladu, že tento článek 8 má být vykládán tak, že se vztahuje pouze na evropský zatýkací rozkaz vydaný za účelem trestního stíhání, a nikoli rovněž na zatýkací rozkaz vydaný za účelem výkonu rozsudku odsuzujícímu k trestu odnětí svobody uloženému v nepřítomnosti, proti němuž má odsouzený stále možnost podat opravný prostředek, dotázal

Cour constitutionnelle na slučitelnost uvedeného článku 8 s články 10 a 11 ústavy, týkajícími se zásad rovného zacházení a zákazu diskriminace.

41 Poté co konstatoval, že účelem zákona o evropském zatýkacím rozkazu je pouze provést do vnitrostátního právního řádu rámcové rozhodnutí 2002/584, se Cour constitutionnelle rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být evropský zatýkací rozkaz vydaný za účelem výkonu odsuzujícího rozhodnutí vyneseného v nepřítomnosti, aniž je odsouzená osoba informována o místu nebo dni jednání a proti kterému má stále možnost podat opravný prostředek, považován nikoliv za zatýkací rozkaz za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody ve smyslu čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí [2002/584], ale za zatýkací rozkaz za účelem trestního stíhání ve smyslu čl. 5 bodu 3 téhož rámcového rozhodnutí?
- 2) Musí být v případě záporné odpovědi na první otázku čl. 4 bod 6 a čl. 5 bod 3 téhož rámcového rozhodnutí vykládány v tom smyslu, že neumožňují členským státům podmínit předání osoby s trvalým bydlištěm na jejich území, na kterou se za okolností popsaných v první otázce vztahuje zatýkací rozkaz za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, justičním orgánům vystavujícího státu tím, že tato osoba bude vrácena do vykonávajícího státu, aby zde vykonala trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené s odnětím svobody, které jí byly pravomocně uloženy ve vystavujícím státě?

- 3) Porušují v případě kladné odpovědi na druhou otázku tyto články čl. 6 odst. 2 [EU], konkrétně pak zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace?
- 4) Musí být v případě záporné odpovědi na první otázku články 3 a 4 téhož rámcového rozhodnutí vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby justiční orgány členského státu odmítly výkon evropského zatýkacího rozkazu, existují-li vážné důvody se domnívat, že by jeho výkon měl za následek porušení základních práv dotčené osoby, tak jak jsou zakotvena čl. 6 odst. 2 [EU]?”

K předběžným otázkám

⁴² Úvodem je nutno zaprvé upřesnit, že podle článku 32 rámcového rozhodnutí 2002/584 se toto rozhodnutí vztahuje na žádosti o výkon zatýkacího rozkazu obdržené po 1. lednu 2004 pod podmínkou, že vykonávající členský stát neučinil prohlášení, že bude nadále vyřizovat žádosti v souvislosti s jednáním spáchaným před 7. srpnem 2002 v souladu s režimem vydávání platným před 1. lednem 2004. Žádost, která je předmětem věci v původním řízení, se sice týká skutečností, které nastaly před tímto datem, je však nesporné, že Belgické království takové prohlášení neučinilo. Rámcové rozhodnutí je proto na projednávaný případ použitelné.

⁴³ Zadruhé je třeba připomenout, že mezi důvody, pro které je třeba výkon evropského zatýkacího rozkazu odmítnout, vyjmenovanými v člancích 3 a 4 téhož rámcového rozhodnutí, není uvedena žádost o azyl ani žádost o přiznání postavení uprchlíka nebo o podpůrnou ochranu.

- 44 Pokud jde konkrétně o žádost o azyl předloženou příslušným orgánům členského státu státním příslušníkem jiného členského státu, jediný článek protokolu č. 29 o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie, připojeného ke Smlouvě o ES (nyní protokol č. 24, připojený ke Smlouvě o FEU) stanoví zejména, že vzhledem k úrovni ochrany základních práv a svobod v členských státech se členské státy navzájem považují pro veškeré právní a praktické účely spojené se záležitostmi azylu za bezpečnou zemi původu.
- 45 V témže směru je důležité upřesnit, že žádost o přiznání postavení uprchlíka nebo o podpůrnou ochranu podaná státním příslušníkem členského státu nespadá do působnosti mechanismu mezinárodní ochrany zavedeného směrnicí Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96).
- 46 Skutečnost, že I. B. podal u příslušných belgických orgánů žádost o přiznání postavení uprchlíka nebo o podpůrnou ochranu ve smyslu směrnice 2004/83 nelze tedy považovat pro účely zodpovězení otázek položených předkládajícím soudem za relevantní.
- 47 Zatřetí je třeba poznamenat, že předkládající soud vychází z předpokladu, že mu byla předložena žádost o výkon rozsudku vyneseného v nepřítomnosti ve smyslu čl. 5 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584. K ověření této skutečnosti může uvedený soud případně využít možností, které mu nabízí čl. 15 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí. Věcí Soudního dvora je každopádně to, aby se vyslovil ke skutkovým a právním úvahám uvedeným v předkládacím rozhodnutí.

K první a druhé otázce

- 48 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně je, zda čl. 4 bod 6 a čl. 5 bod 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 lze vykládat v tom smyslu, že výkon evropského zatýkácího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu uloženého v nepřítomnosti ve smyslu čl. 5 bodu 1 tohoto rámcového rozhodnutí lze podmínit tím, že dotčená osoba, která je státním příslušníkem vykonávajícího členského státu nebo tam má trvalé bydliště, bude do tohoto státu vrácena, aby zde případně vykonala trest, který jí bude uložen ve vystavujícím členském státě na konci nového řízení, na kterém bude přítomna.
- 49 Za účelem zodpovězení těchto otázek je důležité upřesnit, že evropský zatýkácí rozkaz se může týkat dvou situací, jak uvádí čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584. Tento zatýkácí rozkaz tak může být vydán za účelem trestního stíhání nebo za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody.
- 50 Struktura rámcového rozhodnutí 2002/584 sice stojí na zásadě vzájemného uznávání, toto uznávání, jak vyplývá z článků 3 až 5 tohoto rozhodnutí, však neznamena abso-
lutní povinnost vykonat vydaný zatýkácí rozkaz.
- 51 Systematika rámcového rozhodnutí, jaká vyplývá zejména z ustanovení těchto článků, totiž ponechává členským státům možnost, aby v určitých situacích umožnily příslušným justičním orgánům rozhodnout o tom, že uložený trest musí být vykonán na území vykonávajícího členského státu.

- 52 Tak tomu je konkrétně na základě čl. 4 bodu 6 a čl. 5 bodu 3 rámcového rozhodnutí 2002/584. U těchto dvou typů evropského zatýkacího rozkazu, na které se vztahuje toto rozhodnutí, mají uvedená ustanovení zejména za účel přiznat zvláštní význam možnosti zvýšit vyhlídky na sociální znovuzачlenění vyžádané osoby (viz zejména rozsudek ze dne 6. října 2009, Wolzenburg, C-123/08, Sb. rozh. s. I-9621, bod 62).
- 53 Neexistuje nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že úmyslem zákonodárce Unie bylo vyloučit z tohoto cíle osoby vyžádané na základě odsuzujícího rozhodnutí vyneseného v nepřítomnosti.
- 54 Na jedné straně totiž soudní rozhodnutí vynesené v nepřítomnosti, nebyla-li dotčená osoba předvolána osobně nebo jinak informována o dnu ani místu jednání, které vedlo k tomuto rozhodnutí, spadá do působnosti rámcového rozhodnutí 2002/584, které právě ve svém čl. 5 bodu 1 stanoví, že výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného na základě takového rozhodnutí lze podmínit poskytnutím záruky, že osoba, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, bude mít možnost požádat o obnovu řízení.
- 55 Na straně druhé pouhá okolnost, že uvedený čl. 5 bod 1 podmiňuje takovou zárukou výkon zatýkacího rozkazu vydaného na základě rozhodnutí vyneseného v nepřítomnosti, nemůže způsobit to, že se na rozkaz takové povahy nepoužijí důvod nebo podmínka uvedené v čl. 4 bodu 6 a čl. 5 bodu 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 za účelem zvýšení vyhlídek na sociální znovuzачlenění vyžádané osoby.
- 56 Právě v případě, kdy se odsuzující rozhodnutí vynesené v nepřítomnosti, které je ve věci v původním řízení základem pro zatýkací rozkaz, nestane vykonatelným, je účelem a cílem předání umožnit vedení trestního stíhání nebo zahájení nového řízení,

což znamená, že k předání má dojít za účelem trestního stíhání ve smyslu čl. 5 bodu 3 rámcového rozhodnutí 2002/584.

- 57 Vzhledem k tomu, že situace osoby, která byla odsouzena v nepřítomnosti a která má stále možnost požádat o obnovu řízení, je srovnatelná se situací osoby, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz za účelem trestního stíhání, žádný objektivní důvod nebrání tomu, aby vykonávající soudní orgán, který použil čl. 5 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, uplatnil podmínku uvedenou v čl. 5 bodu 3 tohoto rozhodnutí.
- 58 Krom toho jedině takový výklad v současné době otevírá skutečnou možnost zvýšit vyhlídky na sociální znovuzačlenění osoby, která má trvalé bydliště ve vykonávajícím členském státě a která se poté, co byla odsouzena soudním rozhodnutím, které ještě není vykonatelné, může účastnit nového řízení ve vystavujícím členském státě.
- 59 Konečně uvedený výklad navíc umožňuje, jak zdůraznila zejména švédská vláda, nenutit osobu odsouzenou v nepřítomnosti, aby se vzdala obnovy řízení ve vystavujícím členském státě, čímž by dosáhla toho, že její odsouzení bude na základě čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykonáno v členském státě, kde má trvalé bydliště ve smyslu relevantních ustanovení tohoto rozhodnutí.
- 60 Z toho plyne, jak tvrdily všechny členské státy, které předložily vyjádření k první otázce nebo k první a druhé otázce, jakož i Evropská komise, že vykonávající členský stát může vázat předání osoby, která se nachází v takové situaci, jako je situace I. B., na současné naplnění podmínek stanovených v čl. 5 bodu 1 a 3 rámcového rozhodnutí 2002/584.

- ⁶¹ S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 4 bod 6 a čl. 5 bod 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 je třeba vykládat v tom smyslu, že pokud dotčený vykonávající členský stát provedl čl. 5 bod 1 a 3 tohoto rámcového rozhodnutí do svého vnitrostátního právního řádu, lze výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu uloženého v nepřítomnosti ve smyslu čl. 5 bodu 1, podmínit tím, že dotčená osoba, která je státním příslušníkem vykonávajícího členského státu nebo tam má trvalé bydliště, bude do tohoto státu vrácena, aby zde případně vykonala trest, který jí bude uložen ve vystavujícím členském státě na konci nového řízení, na kterém bude přítomna.

Ke třetí a čtvrté otázce

- ⁶² Třetí a čtvrtá otázka byly ve skutečnosti položeny pouze v případě, že odpověď na první a druhou otázku nebude mít za takových okolností, jaké nastaly v původním řízení za následek, že bude vykonávajícímu justičnímu orgánu umožněno podmínit předání dotčené osoby tím, že bude vrácena do vykonávajícího členského státu.

- ⁶³ Vzhledem k tomu, že tato možnost podmínit předání poskytnutím záruky stanovená v čl. 5 bodu 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 byla Soudním dvorem v jeho odpovědi na první a druhou otázku připuštěna, není na třetí a čtvrtou otázku třeba odpovídat.

K nákladům řízení

- ⁶⁴ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 4 bod 6 a čl. 5 bod 3 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy je třeba vykládat v tom smyslu, že pokud dotčený vykonávající členský stát provedl čl. 5 bod 1 a 3 tohoto rámcového rozhodnutí do svého vnitrostátního právního řádu, lze výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu uloženého v nepřítomnosti ve smyslu čl. 5 bodu 1 podmínit tím, že dotčená osoba, která je státním příslušníkem vykonávajícího členského státu nebo tam má trvalé bydliště, bude do tohoto státu vrácena, aby zde případně vykonala trest, který jí bude uložen ve vystavujícím členském státě na konci nového řízení, na kterém bude přítomna.

Podpisy.